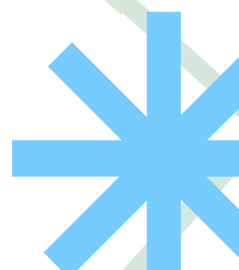

Gyerekrészvétel Józsefvárosban

A JóKer projekt bemutatása

Funded by
the European Union

Kedves Olvasó!

Büszkén mutatom be Önnek Józsefváros gyerek- és ifjúsági részvételi programjának elmúlt két évét. Bár a program első szakasza – és a megalapozását lehetővé tevő európai uniós pályázat most lezárul, lényegi elemeit tovább folytatjuk, mert szükségünk van az itt élő gyerekek és fiatalok ötleteire és tanácsaira a munkánkhoz.

Hiszünk abban, hogy Józsefvárosnak minden egyes döntésével, a viselkedésével az összetartozást, az elfogadást, az egymás iránti tiszteletet és segítőkészséget kell képviselnie. És abban is, hogy akiket gyerek- és ifjúkorukban meghallgattak és tiszteltek, felnőve másokat is meg fognak hallgatni. Egy nehéz világban kell bátorítanunk őket, hogy vegyenek részt a közügyekben, és építsenek maguk is közösségeket.

A jó hír az, hogy nem kell az utolsó szögig kitalálnunk, hogy mi lenne jó a józsefvárosi fiataloknak és gyerekeknek – megmondják maguk, ha látják, hogy kíváncsiak vagyunk rájuk. Mindannyiunknak szükségünk van folyamatos tanulásra – hát még mekkora szükségük volna erre azoknak, akik döntéseket hoznak ma Magyarországon. Mi olyan Józsefvárost szeretnénk építeni, ahol azok is folyamatosan tanulnak, akik a döntéseket hozzák. Ezért is van szükségünk például erre a programra, amely jól illeszkedik az önkormányzat által korábban elfogadott Gyerekbarát Józsefváros koncepcióhoz, és az évek óta zajló részvételi folyamatokhoz is. Sok helyütt zajlanak hasonló programok, de Józsefváros az első, ahol ilyen sok intézményben ilyen mélységig épülnek be a gyerekek és fiatalok szempontjai a mindennapi működésbe.

A józsefvárosi gyerekeket és fiatalokat továbbra is várjuk a jövőben is sorra megrendezett hasonló programokon. Ha szakemberként volna egy jó ötlete, javaslata, vagy csak szeretne együtt dolgozni egy innovatív szakmai közösséggel, várjuk a szakmai találkozókra! Ha szülőként csatlakozna, tenne javaslatot, mondaná el véleményét, kérem keressen minket e kiadvány végén található elérhetőségeken.

Barátsággal üdvözlí,

Pikó András
polgármester

A projekt összefoglalója: mit csináltunk, miért, partnerek

Hogyan tehetnénk a józsefvárosi parkokat és játszótereket jobba, izgalmasabbá?

Milyenek az itteni iskolák, és a szórakozási lehetőségek?

Mit tegyünk, hogy tanácsokat és ötleteket kapjunk az itt élő gyerekektől és fiataloktól, és hogyan lehetne nagyobb beleszólásuk a döntésekbe?

Ilyen kérdésekre kerestük a választ a Józsefvárosi Önkormányzatnál.

2023 májusában kétéves, az Európai Unió által is támogatott Gyerek- és Ifjúsági Részvételi Programot indítottunk JóKer néven – a nevet és a logó ötletét is az első találkozókra részt vevő gyerekektől kaptuk. Nagy elismerés, hogy az Európai Unió összesen 156 pályázatból választotta ki azt a 10-et, köztük a miénket, amit támogatásra méltónak ítélt.

A programban olyan partnerekkel dolgozunk együtt, mint a legnagyobb európai gyerekjogi és gyermekjóléti szervezet, a mintegy 200 tagszervezetet számláló Eurochild, az egyik legrégebbi magyar gyermekvédelmi szervezet: a Család, Gyermek, Ifjúság Egyesület, a Partners Hungary Alapítvány és a Wesley János Lelkészképző Főiskola.

Miért csináljuk?

Mert meggyőződésünk, hogy az itt élő gyerekek és fiatalok segíteni tudnak abban, hogy jobb helyé tegyük Józsefvárost. Ehhez olykor csak meg kell hallgatni és komolyan venni az itt élő, vagy itt iskolába, óvodába járó, a józsefvárosi parkokat és köztereket használó gyerekeket és fiatalokat. Ezt tesszük a gyerekjogi foglalkozásokon, a gyerek- és ifjúsági tanácsban, a gyerek- és ifjúsági részvételi költségvetés programjain. És ezért képezzük folyamatosan a munkatársainkat ebben a témában.

Résztvételi költségvetés: rövid bemutatás

Városépítők! - A gyerek- és ifjúsági résztvételi költségvetés

A gyerek- és ifjúsági résztvételi költségvetés tulajdonképpen a józsefvárosi résztvételi költségvetés testvére. A lényegi elemei és a céljai is ugyanazok, mint a józsefvárosi résztvételi költségvetésnek – hogy a fiatalok és a gyerekek megfogalmazhassák, hogy mitől lennének számukra jobbak és élhetőbbek a kerület közterei, parkjai, mitől komfortos és biztonságos egy-egy intézmény, vagy milyen programok szolgálják a kikapcsolódásukat, a szórakozásukat, a pihenésüket. Ezek az igények pedig épüljenek be a döntéshozás mindennapi gyakorlatába.

Az első gyerekrésztvételi költségvetési programban – a Városépítők!-ben négy józsefvárosi intézményben – két óvodában és két közösségi házban szerveztünk bőséges ötletgyűjtő fórumot, majd gyerekek és fiatalokból álló szűrőcsoportokat, és végül szavazást. Az ötletek kidolgozásán és véglegesítésén át a legjobb javaslatok megszavazásáig minden ponton a fiataloké és a gyerekeké tehát a főszerep. A megvalósítás pedig az önkormányzat feladata.

Városépítők! a Józsefvárosi Óvodákban

Az első, kísérleti évben két óvoda két-két csoportjában kezdték meg munkájukat Józsefváros legkisebb Városépítői. A Katica óvodában egy tündéré, és természetesen a katicáké volt a főszerep, míg a Csodasziget óvodában egy elállított távcső okozott galibát, A következő hetekben a gyerekek mutatták meg a tündéréknek az óvodákat, és együtt gondolkodtak arról: mivel lehetne még jobb helyé tenni a csoportszobákat, a kertet, az udvart – az önkormányzat pedig csoportonként 1 millió forintból megvalósítja a legtöbb szavazatot kapó javaslatokat.

Az óvodapedagógusok és a Községi Részvételi Iroda munkatársai által szervezett foglalkozásokon jobbnál jobb ötletek születtek: legyenek állatos foglalkozások, jobb focikapu és sok labda, több hinta, saját ugrálóvár, szebb öltözőszekrények, színebb mosdók, babák és legók, mesefigura matricák a lépcsőknél – javasolták a Katica óvodában. A Csodaszigeten a mágneses Minecraft kockák és több legó, saját összerakható bunker, rendőrös foglalkozás, állatkert, csillagvizsgáló- és fűvészkert látogatás, és egy saját akvárium mellett a gyerekeknek gondjuk volt az udvarra is: virágoskert és kis vizes játék, csúszda és mászóka voltak a befutó ötletek. Sok szavazatot kapott egy (hercegnős, és makett asztallá átalakítható) homok-víz asztal, és egy gyerekvonat is. (Ennek a színe sem mindegy: rózsaszín, lilás, vagy kék.)

Városépítők! Kesztyűgyár

A közösségi házban 12 millió forintról dönthettek a rendszeresen ide járó gyerekek és fiatalok. Sok ötletgyűjtő műhelyt szerveztünk, a beérkező javaslatokat egy gyerekekből és fiatalokból álló zsűri értékelte, és ezek alapján készült el a 18 ötletet tartalmazó szavazófüzet. A szavazás alapján

- rendszeresen szervezünk majd kutyás- és állattartós foglalkozást, gokartozást, megyünk kalandparkba, koncertre és cirkuszba;
 - a pihentető ejtőzésekhez, beszélgetésekhez, érkezik majd kényelmes kanapé, felfrissített babzsákok, projektor, vetítövászón és PS vagy Xbox;
 - és dekorációk, kiegészítők, fények, és diszkógömb is érkezik az igazi diszkó hangulathoz;
 - több színt kap az udvar és mindazok a falfelületek, ahová festeni lehet;
 - megújulnak a mosdók;
 - koncertet és találkozót szervezünk egy ismert rapperrel,
 - a Homok utcai sportudvaron megújul a kosárpalánk, háló kerül a kapukra és a focipálya mellé is, padok és függőágy kerül a pálya mellé.
 - és: szervezünk egy igazi tánc- és énekversenyt is, mentorokkal.
-

Városépítők! FiDo

A FiDo-ban és a környékén egy különleges fotós foglalkozással indult az ötletgyűjtés: egy neves fotóssal, Csoszó Gabriellával fedezték fel a fiatalok a legrejtettebb zugokat, és mutatták meg, hol érzik jól magukat, és honnan hiányzik valami.

(És közben megtanulhatták azt is: hogyan tudnak jó fotókat készíteni magunkról, másokról.) Ezeket bőséges ötletgyűjtő műhely követte, rendre valamilyen további foglalkozással: egy ping-pong edzéssel; rap műhellyel, saját zine készítéssel; botanika klubbal, hímzőkörrel, drámás és kézműves foglalkozással és – ami nem maradhatott ki – a FiDo-s fiatalok által működtetett élő rádió, a Raprádió adásaival.

A szavazáson összesen 84 fiatal adta le a voksát ebből 74 darab szavazat volt érvényesnek tekinthető.

A résztvevő gyerekek és fiatalok az alábbi ötleteket szeretnék megvalósítani:

- Hétvégi programok programcsomag
- Sportos programcsomag
- FiDo stúdiójának fejlesztése
- A FiDo még otthonosabbá tétele
- Zárható töltőszekrények telepítése, pl. mobiltelefonokhoz
- Szülinapi csomag; ünnepeljük meg a FiDo-ba járók születésnapját
- Fatima (volt Fekete Vonat nevű zenekar énekese) tartson énekórákat a FiDo-ban.

Gyerek- és ifjúsági fórum

A **gyerek- és az ifjúsági fórum** a józsefvárosi tervekről szóló folyamatos egyeztetés lehetőségét teremti meg.

A 2024/2025-ös tanévben két alkalommal szerveztünk gyerekfórumot, amelyeken a partnerintézményeken keresztül tudtak a józsefvárosi gyerekek és fiatalok részt venni. Voltak ezek között óvodák (Katica tagóvoda, Csodasziget tagóvoda) általános iskolák, (Deák Diák Ének-zenei Általános Iskola és Gimnázium, Józsefvárosi Egységes Módszertani Intézet és Általános Iskola (JEGYMI), Losonci téri Általános Iskola), közösségi házak (Kesztyűgyár Közösségi Ház, FiDo) és a programmal együttműködő civil szervezetek, mint a Terre des Hommes, a Menedék Egyesület, vagy az SOS Gyermekfalvak.

A Gyerekfórumon a 12 év alatti gyerekek játékok (például egy, a kerületet ábrázoló óriástérkép) segítségével mondták el véleményüket az utcákról és közterekről: a jó dolgokról, és azokról is, amelyeken javítani kellene. Az általuk megfogalmazott problémák és javaslatok az Ifjúsági fórum napirendjére kerültek.

A Gyerekfórumokon részt vevő pedagógusok és segítők felkészítő beszélgetéseket szerveztek az önkormányzat működéséről, később pedig folyamatos visszajelzést adtak a gyerekeknek arról, hogy az ötleteik miként épültek be a kerületi döntésekbe.

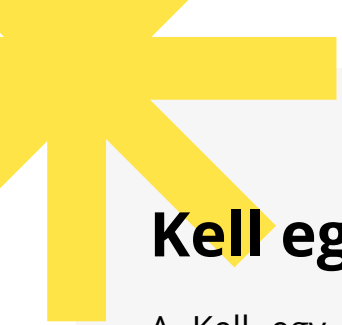
Ifjúsági fórum

A 2024/2025-ös tanévben április közepéig az Ifjúsági fórum 6 alkalommal találkozott. Ezen kívül tervezünk még 2 alkalommal találkozni, így összesen 8 ülés várható a tanév végéig. Május közepén a kerületi döntéshozókkal találkozik a 10 fiatalból álló fórum. Ez a találkozó lesz a 8 alkalom.

A Gyerekfórumhoz hasonlóan az Ifjúsági Fórum résztvevőit is támogatja felnőtt. A támogató felnőttek szerepe kiemelt fontosságú, hiszen ők segítik a fiatalokat az egyes témákra való felkészülésben, visszajeleznek azzal kapcsolatban, hogy a tagok hogyan élték meg az egyes üléseket – ez sokat segített a program finomhangolásában.

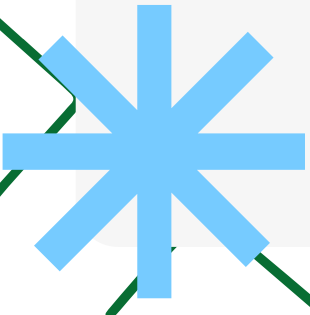
A fórumon által felvetett legfontosabb témakörök:

- zöldebb környezet
- biztonságérzet az utcán
- diákok és tanárok kapcsolata

Kell egy csapat!

A Kell egy csapat! programot azért hoztuk létre, hogy támogatni tudjuk a kerületi gyerekek és fiatalok által kitalált programötleteket. A lényeg az volt, hogy egy-egy iskolai-, vagy más baráti társaság közös programot találjon ki, amit együtt is valósítanak meg – ezeket támogatta maximum 199.999 forinttal az önkormányzat. Az első körben nyújtott 2 millió forintnyi támogatás révén lesz házi pizza és egy mini olasz étterem a Vörösmarty Gimnáziumban, ahol bárki megtanulhat pizzát sütni, állatkerti vetélkedő és örökbefogadás, családi nap egy óvodában és erdei felfedező túra egy másikban, közös iskolai kirándulás és piknikezés, csocsóbajnokság, Illúziók Múzeuma, csoportos reptérlátogatás egy-egy iskolai csoportban. A programot folytatjuk.

Képzések szakembereknek és szülőknek

Gyerekbarátnak lenni az is jelenti, hogy a gyerekek minden felnőttől, akivel az iskolákban, közösségi terekben, máshol kapcsolatba kerülnek, a tiszteletet, odafigyelést, és a legjobb szakmai tudást várhatják. Két elismert partnerünkkel, a CSAGYI-vak, és a Partners Hungary Alapítvánnyal a legmodernebb módszertanokon alapuló képzési programot indítottunk pedagógusoknak, és más szakembereknek. A képzéseken a rövid elméleti blokkok mellett változatos munkaformákkal, párban, kis- és nagycsoportban nyílt lehetőség kipróbálni a módszereket. A Kapcsolódó Nevelés programja a kerületi szülők számára is nyitott, számukra külön szülői csoportot indítunk.

A képzések:

Konfliktuskezelés gyerekekkel (30 óra)

A képzés célja, hogy a pedagógusok a 3–10 év közötti gyerekek között felmerülő vitákat és konfliktusokat tanulási lehetőséggé tudják fordítani, ahol az eltérő nézőpontok megértése, az empátia fejlesztése és a közösség erősítése a cél.

A képzéseken összesen 23 pedagógus, iskolapszichológus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus vett részt.

Helyreállító (resztoratív) gyakorlatok (30 óra)

A helyreállító gyakorlatok ma széles körben ismertek a modern pedagógiában. A résztvevők eszközöket kapnak a gyerekek közötti agresszió és bántalmazás megelőzésére és kezelésére, a pedagógusok és a szülők együttműködésének, valamint a saját nevelő- és tantestületük erősítésére.

A képzéseken összesen 38 gyerekekkel foglalkozó szakember (pedagógusok, intézményvezetők, szociális szakemberek, gyógypedagógusok, iskolapszichológus) vett részt. Ők már a képzés vége után pár nappal arról számoltak be, hogy sokkal hatékonyabban tudtak beszélgetőköröket vezetni, közös megoldásokra jutni.

Családi döntéshozó csoportkonferencia (30 óra)

A képzés célja, hogy a gyerekekkel foglalkozó szakemberek megismerjenek egy olyan konfliktusmegoldó, döntéshozó módszert, amelyben a család és közvetlen környezete játssza a főszerepet.

Kapcsolódó Nevelés (6×2 óra)

A képzés elsősorban arra koncentrál, hogy milyen konkrét eszközökkel támogatathatjuk a szülőket abban, hogy megtalálják az útjukat a nehéz gyereknevelési helyzetekben. A szakembereknek és a szülőknek külön csoport indult, mások mellett az alábbi témákkal: mit kezdünk a gyerekek dühével? Milyen konkrét eszközöket érdemes alkalmaznunk? Hogyan segíthetjük a gyerekeket abban, hogy egészséges önbizalmuk alakuljon ki, képesek legyenek felülkerekedni félelmeiken? Mit kezdünk a saját feszültségeinkkel és a hozott mintákkal?

Összesen 57 szülő és szakember vett részt Kapcsolódó Nevelés programokon, és arról számoltak be, hogy sokkal könnyebben tudnak megértően viszonyulni a gyerekek nehéz érzései, akár kibillent viselkedései felé.

Gyerekrésztvételi szemléletű mikroprojektek

A képzések mellett 4 óvoda 5 csoportja kezdett gyerekrésztvételi szemléletű mikroprojektek megvalósításába. Az ezeket vezető pedagógusok számára havonta szerveztünk szakmai találkozókat.

Gyerek- és ifjúsági résztvételi kerekasztalok

A program során összesen 6 alkalommal szerveztünk gyerek- és ifjúsági résztvételi kerekasztalokat a józsefvárosi gyerekekkel foglalkozó szakembereknek. Minden alkalommal tematikus beszélgetésekre, tapasztalatcserére biztosítottunk lehetőséget. Az alkalmakat nagy érdeklődés övezte, összesen 60 szakember vett részt rajtuk.

Két kísérleti szeminárium elindítása

A projekt keretein belül két új tantárgy került bevezetésre a Wesley János Lelkészképző Főiskola szociális munka szakán, melyet a 2024/2025-ös tanévben összesen 37 hallgató vett fel, ezzel is elősegítve a leendő szakemberek professzionális felkészítését.

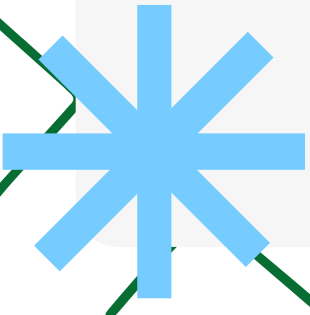
Kézikönyv a gyerekek részvételéről

A programsorozat képzései során felmerült az igény egy olyan kézikönyvre, amely nemcsak elméleti tudást ad a gyermeki jogokról – különös tekintettel a részvételre –, hanem gyakorlati módszertani segítséget is nyújt a gyerekek aktív bevonásához. Így született meg a „Kézikönyv a gyerekek részvételéről” – kapcsolódva a program részeként elkészült tantervhez, akkreditált képzéshez, Egy utókövetési projekt is indul azzal a céllal, hogy a kézikönyvet megismertessük minden gyerekekkel foglalkozó szakemberrel, segítő szakmát tanulóval. Egyetemek, főiskolák, más intézmények bevonásával, képzésekkel, továbbképzésekkel, online webináriumokkal folytatjuk a munkát, hogy minél szélesebb körben megvalósulhasson a gyerekek érdemi részvétele a saját életüket érintő döntésekben.

További programok, események, gyerekjogi foglalkozások

A JóKer bőséges programot szervezett az elmúlt két évben:

- a gyerekrésztvételi költségvetés számtalan ötletgyűjtő találkozója, és a gyerek- valamint az ifjúsági fórum rendezvényei mellett;
 - sokat játszottunk egy, az ezekre az alkalmakra tervezett óriástérkép segítségével, ami arra is alkalmat adott, hogy megbeszéljük: hol, mire lenne szükség, hogy otthonosabban érezzék magukat. A programot három különböző iskolába és a Dankó Udvarba vittük el .
 - gyerekjogi foglalkozásokat tartottunk a program partner-iskoláiban;
 - a kerület egyik legnagyobb közparkjában, a II. János Pál pápa téren, amíg a jó idő engedte, hetente találkoztunk, hogy együtt sportoljunk, társasjátékozzunk, beszélgessünk a józsefvárosi gyerekekkel. A programot idővel kiterjesztettük a Mátyás térre is.
 - kiadványt készítettünk az önkormányzat munkájáról gyerekeknek, amely leírja például, hogy mi a dolga egy polgármesternek, vagy kihez lehet fordulni, ha valami tönkremegy a játszótéren. Az önkormányzat honlapján külön aloldalt indítottunk gyerekeknek és fiataloknak.
-

A JÓKER SZÁMOKBAN:

KÉPZÉSEK

163 szülő és szakember

GYEREK-ÉS IFJÚSÁGI RÉSZVÉTELI KEREKASZTAL:

60+ szakember

GYEREKRÉSZVÉTELI KÖLTSÉGVETÉS

934 gyerek és fiatal, összesen

28 MILLIÓ forintról döntött.

GYEREKFÓRUM

2 alkalom

160+ gyerek

IFJÚSÁGI FÓRUM

10 fiatal

KELL EGY CSAPAT!

28 ötlet, ebből

11 nyertes

700 gyerek/fiatal

Tervek a folytatásra

A pályázat lezárását követően is folytatjuk azokat a projektelemeket, amelyek a szakemberek képzését célozzák, és biztosítják a gyerekek jogát ahhoz, hogy beleszólhassanak az őket érintő kérdésekre.

A 2025/2026-os tanévben is fenntartjuk a gyerek- valamint az ifjúsági fórum találkozóit, folytatjuk a Kell egy csapat! programot, és a gyerekrésztvételi költségvetést. Folytatódnak a rendszeres gyermekjogi foglalkozások az erre nyitott kerületi intézményekben.

Elérhetőségek, további információk:

Honlap:

<https://jozsefvaros.hu/fiataloknak/>

Kapcsolat:

Németh Nikoletta, gyermekügyi referens, nemeth.nikoletta@jozsefvaros.hu

Email:

joker@jozsefvaros.hu

Facebook:

www.facebook.com/jokerjozsefvaros

JóKer kapcsolattartók az alábbi intézményekben:

- FiDo
- Kesztyűgyár
- Dankó udvar
- Deák Diák Ének-zenei Általános Iskola és Gimnázium
- Józsefvárosi Egységes Módszertani Intézet és Általános Iskola (JEGYMI)
- Losonci Téri Általános Iskola
- Terre des Hommes
- SOS Gyermekfalvak
- Menedék Egyesület
- Hintalovon Alapítvány